

Dipl. Kfm. **Kornél Klement**

Ett levnadsöde i ett nötskal

Jag föddes i Szécsény i Nógrád län den 7 september 1930. Det var där jag avslutade min grundskoleutbildning. Jag tog studenten 1950. Jag kom in på Tekniska Universitetets maskiningenjörslinje i Budapest, men uteslöts 1951 eftersom jag betraktades som klassfiende. Min far ägde en speceriaffär och hade sju barn.

Efter militärtjänsten arbetade jag på häradskommunens kulturnämnd mellan den 15 januari 1955 och 3 december 1956. 1956 avslutade jag det andra året som korrespondensstudent vid den juridiska linjen av Universitetet Eötvös Loránd och kom in på tredje året.

Vi gifte oss den 11 oktober 1956. Vi planerade för en smekmånad i kulturens tecken i Budapest. Där möttes jag av revolutionens vindar. Därhemma var jag förstörd och deltog i organiseringen av revolutionen. På grund av detta blev jag (i min frånvaro) den huvudanklagade i en rättsprocess i Nógrád län.

Utdrag ur anklagelseskraften av Nógrád läns Åklagarmyndighet den 4 maj 1957:

"Nógrád Läns Åklagarmyndighet, Balassagyarmat, 1957, Akt nr. 1.27.

Anklagelseskraft

mot Kornél Klement, Béla Horváth, József Vámos och Jenő Sági, hemmahörande i Szécsény, i brottmålet rörande ledarrollen och det aktiva deltagandet i folkdemokratiska statskickets störtande.

Efter utredningsarbete kan jag konstatera att under de kontrarevolutionära händelserna efter den 23 oktober 1956 i Szécsény socken blev Kornél Klement den nationella kommitténs sekreterare, och som lärd person blev han de kontrarevolutionära händelsernas ledare. Kornél Klement har i första hand mobiliserat ungdomen till den kontrarevolutionära rörelsen 1956 och den 26 oktober drog han till sig uppmärksamhet genom ett chauvinistiskt tal. Till följd av det och under hans ledning störtades det sovjetiska monumentet och den röda stjärnan slogs ned. Under hans ledning bildade den 27 oktober den vilseledda ungdomen i Szécsény Revolutionära Ungdomskommittén. Kornél Klement sammanställde en kravlista på 12 punkter som han senare duplicerade och spred till hela socknen. Bland kraven fanns till och med avsättande och undanröjande av de kommunistiska ledarna. Inom den Revolutionära Kommittén initierade han avsättandet av ledarna för polisens och socknens kommunister.

Efter att ha organiserat ungdomen påbörjade Kornél Klement utformningen av Revolutionära Kommittén på socken- och häradsnivå. Han blev sekreterare i kommittén. I denna befattning tog han i sin hand all bestämmelserätt. Han höll och styrde nationalgardet mot i första hand förverkligandet av rörelsens mål. I allmänhet, som den Revolutionära Kommitténs sekreterare, höll han oavbrutna förbindelser med kontrarevolutionära grupper i Salgótarján, och personligen med István Mlinarik och Garamvölgyi, vilka han kände sedan tidigare. Efter den 4 november gjorde han allt, i sin egenskap av rörelsens intellektuella ledare, för att störa den Revolutionära Arbetare- och Bonderegeringens utvecklingsprogram i Szécsény. När de olika nationella kommittéerna i enlighet med regeringens bestämmelser fick begränsade befogenheter, t ex överläggning av vissa ärenden, fick han anvisningar från den kontrarevolutionära kommittén att fortsätta sin undergrävande verksamhet genom att bilda arbetarkommittén på häradsnivå. Han fick kontakt med Länsarbetarkommittén genom István Mlinarik, och i början av december 1956 anslöt han sig till att organisera 48-timmarsstrejken i Salgótarján samt hjälpte till att utvidga den även till Szécsény. Vid det tillfället tog han med sig strejkmanifestet och kontrarevolutionära teser och delade ut flygbladet "Vad är hela sanningen" innehållande förtal mot staten och partiet. Han undgick, enligt polisens källor, att ställas till ansvar genom att fly landet."

Dessa meningar kan idag betraktas som en utmärkelse. Som huvudanklagad skulle jag med all säkerhet inte ha överlevt repressalierna. Därför kan jag med gott samvete konstatera att min flykt var nödvändig, och att Tysklands generösa mottagning betydde för mig inte bara säkerhet utan även livet.

Jag kom till Nürnberg (Västtyskland) med hjälp av ett Ford-stipendium i juni 1957. Jag är företagsekonom. Jag mottog mitt diplom från

Friedrich-Alexander Universitetets ekonomlinje i Erlangen-Nürnberg 1960.

Åren 1957-1963 var jag vetenskaplig medarbetare vid GfKGesellschaft für Konsumforschung (forskarinstitut vid universitetet). Senare blev jag avdelningschef för marknadsundersökning och utveckling av nya produkter på Findus/Nestlé (1964-1970).

Sedan 1970 är jag konsult, och delägare i konsultfirman AMB-Arbeitsgruppe Marketing-Beratung. Från och med hösten 1995 är jag pensionär.

Tyngdpunkterna i min yrkesverksamhet i Västeuropa:

- Snabbfrysningsindustrin: De flesta av tyska snabbfrysningsindustrins företag var mina kunder. Planeringen av några nya och framgångsrika produkter knyts till min person. Jag fick smeknamnet "den tyska snabbfrysningspåven". Jag sitter i presidiet av "Zerokrata-Klubben", vars medlemmar är pionjärer i snabbfrysning.

Yrkesverksamhet i Ungern och i Karpat-bäckenet

- Kurser i samarbete med den ungerska kylindustrins forskningsinstitut och med fortbildningsinstitutet vid Agraruniversitetet Pannon i Mosonmagyaróvár, samt föreläsningar vid den Ungerska Livsmedelsindustrins Vetenskapliga Förening. Våren 2000 höll jag sex föreläsningar i Nyírség för fruktodlare om marknadsföring av äpplen.
 - I samarbete med den Oberoende Föreningen Gábor Baross genomförde jag 18 tredagars marknadsföringskurser i Transsylvanien (Rumänien), Felvidék (Slovakien), Kárpátalja (Ukraina), Délvidék (Serbien) och i Ungern.
 - Jag är medlem i Frankfurt am Mains Förening för Traditionsbevarande av '56; jag tilldelades Ungerska Republikens medalj och minnesplakett för '56.
- Mellan 1993 och 1997 var jag styrelsemedlem för det Ungerska Riksförbundet i Tyskland, och sedan oktober 1997 är jag dess hedersordförande.
- Jag är en av grundarna i föreningen för de västeuropeiska ungerska riksförbunden (NYEOMSZSZ).

Familj

- Jag gifte mig den 11 oktober 1956. Min fru är också bördig från Szécsény. Jag har två söner. Den äldre - dr. Kornél Klement - föddes 1960. Han är matematiker och doktor i informationsteknik. Han själv har två barn, Bálint och Réka. Hans fru kommer från Wc i Ungern.
- Min andra son heter Nándor, även han matematiker. Hans fru kommer från Nyíregyháza, och är lärarinna. Han är delägare i ett IT-företag. Båda mina söner - trots att de aldrig gått i ungersk skola - läser, skriver och talar felfri ungerska. Även mina barnbarn talar ungerska.

Varför ska man minnas om hur revolutionen 56 avlöpte i en liten landsort?

- Ett halvt sekel har gått sedan vi kunde genomleva den fantastiska nationella sammanhållning som är förunnat ett folk kanske endast en gång på hundra år. Det var då jag kom att förstå Rákóczi-upproret och 1848-49 års frihetskamp. Jag är stolt över att vår socken och vårt härad aktivt deltog i denna kamp.
- Jag är ännu lyckligare för det faktum att historien har gett oss rätt. Trots att vi blev kallade för socialismens förrädare, antirevolutionärer och fascister, visade det sig att just de som försökte brännmärka oss var tjänarna i ett omänskligt system som påtvingades folket mot sin vilja.
- Eftersom jag är den sista av medlemmarna i Szécsénys Revolutionära Kommitté som är i livet, anser jag vara min plikt att offentliggöra mina minnen som jag nedtecknade i min dagbok. Jag uppskattar krönikan som Nógrád Läns Arkiv gav ut 1997, men efter att ha studerat den blir det uppenbart att krönikan utgår endast från rättegångshandlingarna. Eftersom "kamraterna" som hade åstadkommit rättegångshandlingarna var rädda och höll sig gömda mellan den 23 oktober och 15 november 1956, beskrivningen av denna period i revolutionens historia stämmer varken kronologiskt eller avseende personer; den är snarare felaktig. De medvetna lögnerna, överdrifterna och de hjältemodiga beskrivningarna av deras feighet är ännu mera allvarligt. Mot detta var Nógrád Läns Arkiv - i brist på annat material att tillgå - maktlös.

Det är också ett faktum, att även offrens ärliga berättelser (t ex János Mészáros, 1993) är kronologiskt osäkra, personmässigt felaktiga och händelsemässigt tivelaktiga. Endast när det gäller personernas egna lidanden kan berättelserna

betraktas som tillförlitliga. Därför är det otvetydigt av stor vikt att jag som 76-åring ska ta detta sista tillfälle i akt. Men icke desto mindre betyder det inte att allt som jag beskrev hände på exakt det sättet. Fast jag hade en central position mitt i revolutionens flöde, kan inte min redogörelse vara helt felfri. Men den visar bättre än tidigare beskrivningar att hjärtat av vår socken slog i samma takt.

Vi ska minnas martyrerna

Allra viktigast däremot är att jag med ödmjukhet ska buga mig inför vår sockens martyrer.

- Inför de personer från Szécsény, som omkom eller blev invalidiserade av skottsälvorna i Salgótarján.
- I vår socken brakade helvetet löst för 66 av våra vapenbröder, som blev häktade, som fick tunga fängelsestraff, som blev internerade, som hölls under polisens uppsikt och förnedrades dagligen.
- Men vi ska även komma ihåg dem som "endast" blev förhörda, misshandlade och hotade, men slapp bli "brottslingar".
- Vi ska minnas de förödmjukade hustrurna, de åsidosatta barnen och familjemedlemmarna som blev behandlade som "pestsmittade".
- Till slut vill jag uttrycka min tacksamhet mot "Szécsény från förr", som dagens Szécsény, efter 40 års "hjärntvätt", kanske betraktar med en viss oförståelse. Jag vill tro att jag efter ett halvt sekel inte strör salt i någons sår.

Efterskrift - Om repressalierna

- Jag måste även nämna att av den information som lämnades av vänner och bekanta som besökte oss i Tyskland, och av vad jag själv sedan fick reda på under mina besök i Ungern (efter 1978) kommer det fram att 1957 började en brutal och ofattbar våg av repressalier. Hämnens djävul härskade i landet. Min berättelse visar tydligt att våra händer förblev obefläckade. Det finns en viss grund även för påståendet att vissa personer utnyttjade "tillfället" efter att revolutionen slogs ned för att lära sina personliga fiender eller meningsmotståndare en läxa.
- Jag har också fått det berättat för mig att István Cservák, socknens före detta partisekreterare som tog parti för revolutionen, blev vräkt, och hans möbler stod ute i regnet i flera dagar tills det kom en lastbil som fraktade bort dem. Hans karriär inom partiet tog förmodligen också slut.
- Den dåvarande städerskan hos polisen berättade att "väggarna, till och med taket i förhørsrummen var täckta av blod". Det var också vanligt att offren fick misshandla varandra, och om de inte slog tillräckligt hårt så hoppade två-tre förhørsledare på dem för att "visa hur man gör". På det här sättet förhördes 10 studenter från Högskolan för jordbruk, organisten Ilona Béres, József Bóvíz, direktör för Småindustrikooperativet, Gyula Tuson, Géza Garamvölgyi, János Lászay, pensionerad överste i Folkarmén, butiksföreståndaren István Honti, Pál Uram, József Mikó, János Mészáros, den redan tidigare nämnda László Kékkői och många andra oskyldiga. En av studenterna som försökte fly blev arresterad vid den österrikiska gränsen och återförd till Szécsény där han blev grovt misshandlad. När han frisläpptes lyckades han fly till Väst via Jugoslavien.

Boken som gavs ut 1996 av Nógrád Läns Arkiv, "Personförteckning och kronologi över 1956 i Nógrád län" ger en bra överblick.

- Jag vill även uppmärksamma det luddiga "juridiska språk" som används i rättegångshandlingarna. Uttrycket "fängelse" är entydigt. Men även "häkte" betyder "fängelse", fängelset före rättegången. Och den räknades inte alltid med i domen. "I polisens förvar" låter oskyldigt, men i praktiken innebar det "internering". "Under polisens uppsikt" är än mer svepande, och det betydde att de personer som redan hade avtjänat sitt straff och var hemma, fick anmäla sig hos polisen så ofta som tre gånger i veckan, och om någon knackade på deras fönsterruta mitt i natten fick vederbörande hals över huvud och i kalsonger springa och visa upp sig i fönstret för att bevisa sin närvaro... Det redan nämnda uttrycket "preventivt polisiärt förvar" var också internering.
- Till allt detta kunde det tillkomma beslagtagning av egendom helt eller delvis, och böter (t ex även för dem som var med och störtade monumenten).

Det var i de ungerska studenternas läger i det österrikiska Schwechat som jag i juni 1957 hörde „Ungersk Fader vår från '56" av några studenter från Budapest:

*"Fader vår Hrustjov!
Som är i Kreml.
Förbannat varde ditt namn.
Förfalla ditt rike.
Ske icke din vilja varken i Moskva
eller i Ungern.
Vårt dagliga bröd ta inte ifrån oss idag,
och för inte bort oss till Sibirien, men fräls
oss ifrån dina ryssar. Ty NU är riket ditt
och makten och härligheten
Men inte i evighet. Amen. "*

Vem hade då kunnat tro att vår "bön" till slut skulle komma att hörsammas?